

Samenvatting

Voor u ligt het rapport van bevindingen van de Algemene Rekenkamer Curaçao bij de Jaarrekening 2012 van Curaçao. In dit rapport presenteert de Rekenkamer de resultaten van haar rechtmatigheidsonderzoek naar de jaarrekening en de bedrijfsvoering van de ministeries van Curaçao.

De wettelijke taken van de Rekenkamer staan beschreven in artikel 22 van de Landsverordening Algemene Rekenkamer Curaçao (hierna Lv AR) en in artikel 68 van de Staatsregeling. In het kader van deze wettelijke taken heeft de Rekenkamer het gevoerde financieel beheer en materieelbeheer van de ministeries van Curaçao beoordeeld en is nagegaan of de informatie in de jaarrekening van de ministeries over de financiën, over de bedrijfsvoering en over het gevoerde beleid tot stand is gekomen volgens de daarvoor geldende regels, en goed is weergegeven in de jaarrekening. Hierbij heeft de Rekenkamer, op grond van artikel 24 van de Lv AR, gebruik gemaakt van de bevindingen van de Stichting Overheidsaccountantsbureau (SOAB) die de Jaarrekening 2012 heeft gecontroleerd. Met de wettelijke oordelen ondersteunt de Rekenkamer de Staten bij het verlenen van decharge aan de betrokken ministers.

De belangrijkste uitkomsten van het onderzoek naar de Jaarrekening 2012 van Curaçao zijn:

1. *De financiële informatie voldoet niet aan de eisen die de Comptabiliteitslandsverordening (CV) en de Lv AR stellen*

De informatie over de balansposten, de posten van de Gewone Dienst en de Kapitaaldienst geeft geen getrouw beeld van de omvang van alle posten, gezien de vele onzekerheden die bestaan in verschillende posten.

2. *De bedrijfsvoering is niet op orde*

Het financieel beheer over 2012 van Curaçao is niet op orde. Bij alle ministeries is er sprake van ontoereikende interne controleprocedures. Als gevolg hiervan bevat de jaarrekening veel fouten en onzekerheden.

De rechtmatigheid van de besteding van de personeelslasten over 2012 door de ministeries van Curaçao is vanwege ontbrekende, onvolledige, niet tijdige en ongestructureerde personeelsdossiers niet vast te stellen.

Er bestaat onzekerheid over de rechtmatigheid van de kosten en de verstrekte subsidies (subsidieverordening wordt niet nageleefd).

3. *De informatiewaarde is onvoldoende*

De informatiewaarde van de Jaarrekening 2012 voldoet niet geheel aan de eisen die de CV stelt, met name ontbreekt een toereikende toelichting in de jaarrekening. Daardoor bevat de Jaarrekening 2012 onvoldoende informatie om de gebruikers ervan in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de uitvoering van de beleidsvoornemens en het gevoerde beheer.

Op grond van bovenstaande bevindingen komt de Rekenkamer tot het oordeel dat de Jaarrekening 2012 van Curaçao niet voldoet aan de eisen en normen die aan een jaarrekening volgens de wet worden gesteld.

Curaçao staat voor een grote uitdaging om er voor te zorgen dat binnen een aantal jaren de interne organisatie zodanig is verbeterd, dat fouten en onzekerheden binnen de perken blijven.

Aanbevelingen.

Het is voor Curaçao van groot belang dat in de nabije toekomst sprake is van controleerbaar **financieel beheer**. De Rekenkamer beveelt het volgende aan:

Aanbevelingen aan de regering

- Zorg ervoor dat in eerste instantie de minister van Financiën tijdig op de hoogte is van dreigende overschrijdingen, door:
    - o de controllers bij de verschillende ministeries maandelijks aan hun minister te laten rapporteren over de uitvoering van de begroting en aan te laten geven voor welke posten overschrijdingen dreigen en
    - o de ministers vervolgens te laten rapporteren aan de minister van Financiën.
- De rapportages door de controllers kunnen gecombineerd worden met de in de Landsverordening ambtelijk bestuurlijke organisatie (A.B. 2010 no. 87) genoemde schriftelijk verslag dat de secretaris-generaal uitbrengt aan de minister over de werkzaamheden, het gevoerde beleid en de doelmatigheid en doeltreffendheid van de werkzaamheden en werkwijze van het ministerie .
- Geef vanaf de jaarrekening 2013 meer inhoud aan het rapporteren over de realisatie van de beleidsvoornemens zoals die in het regeerprogramma 2013 - 2016 zijn verwoord.
  - Zorg voor een plan van aanpak om er voor te zorgen dat de accountant in de toekomst een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening kan afgeven en laat dit plan door de interne accountant (SOAB) toetsen.
  - Rond de bij de twee ministeries gestarte pilots waarbij het Planning en Control Cyclus centraal staat, af en deel de bevindingen met de andere ministeries.

Aanbevelingen aan de minister van Financiën

- Geef de hoogste prioriteit aan het op orde brengen van het financieel beheer door:
  - o het verbeterplan ten behoeve van het financieel beheer met voortvarendheid te blijven uitvoeren;
  - o te zorgen dat er een Landsverordening Financieel beheer wordt vastgesteld.
- Neem de oorzaken van de bestaande onzekerheden in de jaarrekening weg door:
  - o het opstellen van een verbeterplan;
  - o dit verbeterplan door SOAB te laten beoordelen;
  - o dit verbeterplan van de regering formeel door de Raad van Ministers vast te stellen;
  - o dit goedgekeurde verbeterplan aan de Staten aan te bieden;
  - o de Staten periodiek, na toetsing door de SOAB, te informeren over de voortgang van de uitvoering.
- Handel wat betreft de inrichting en de toereikendheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Landsverordening Comptabiliteit 2010.
- Specificeer en analyseer de balansrekeningen Kruisposten, Depositogelden vreemdelingen en Zekerheidsstellingen.
- Zorg voor een betrouwbare onderbouwing van verschillende getroffen Voorzieningen.
- Neem wat betreft de Duurtetoeslag op korte termijn stappen om de omvang van de verplichting te berekenen en tref daar een voorziening voor.
- Handel in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving en zorg ervoor dat de verantwoording over het banktegoed en de inkomsten van het Criminaliteitsbestrijdingsfonds wordt meegenomen in de jaarrekening.
- Zorg voor nadere regels ter uitvoering van meerdere artikelen van de comptabiliteitsvoorschriften¹.

---

¹ Het betreft de artikelen 8, lid 3, 17, 19, 31. 42, lid 3, 45 lid 3, 46 lid 3, 49 lid 1.